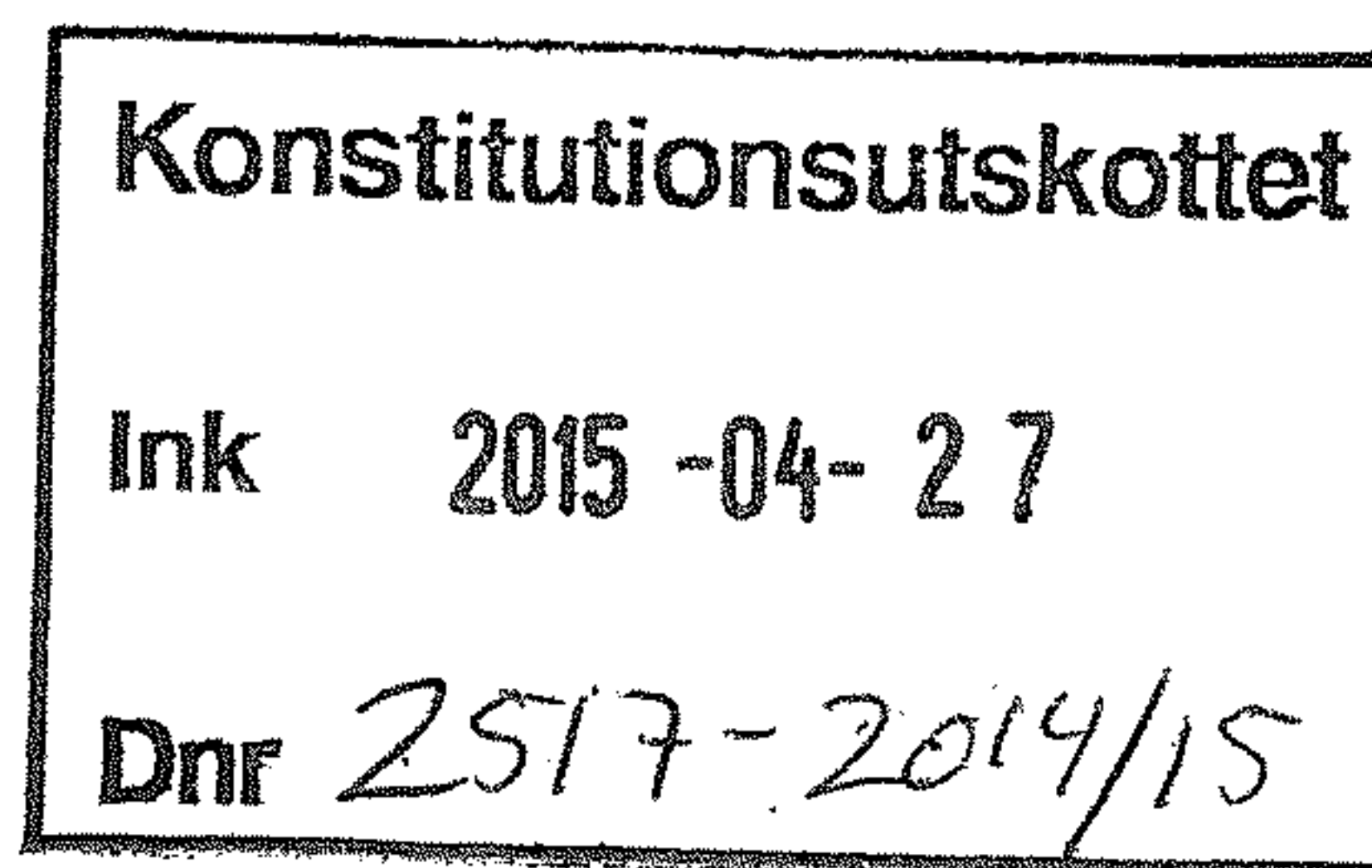

Stockholm 2015-04-27

Till Konstitutionsutskottet

Begäran om granskning av statsminister Stefan Löfvens agerande i samband med EU-nämndens sammanträde den 22 april

Den 22 april 2015 höll EU-nämnden ett öppet sammanträde, där statsminister Stefan Löfven (S) medverkade för att samråda med EU-nämnden inför det extrainsatta mötet i Europeiska rådet den 23 april. Inför detta sammanträde fick nämndens ledamöter beskedet att det inte fanns någon formell svensk skriftlig ståndpunkt i frågan som skulle avhandlas vid Europeiska rådets möte den 23 april. Nämndens ledamöter hade dock tillhandahållits EU-kommissionens pressmeddelande från den 20 april 2015 som innehöll ett tiopunktsförslag avseende migrationspolitik och krisen på Medelhavet. Under sammanträdet fick statsministern vid upprepade tillfällen frågor om regeringens åsikt om dessa tio punkter. Vikten av att sätta in livräddande åtgärder först samt att aktivt arbeta med s.k. search and rescue (uppsöka och rädda människor i nöd) var frågor som nämndens ledamöter återkom till flertalet gånger, framförallt med anledning av att dessa viktiga frågor helt saknades i kommissionens tiopunktsförslag.

Statsministern svarade också vid upprepade tillfällen på dessa frågor genom att direkt citera ur ett dokument där livräddning och search and rescue uttryckligen nämndes. Ingen annan av nämndens ledamöter, vad jag känner till, hade fått se eller tillhandahållits det dokument som statsministern citerade från. Möjligheterna att diskutera och samråda omöjliggjordes därmed av att nämnden inte fått tillräckliga underlag och av att nämnden och statsministern vid sammanträdet utgick från två helt olika dokument.

Samråden i EU-nämnden är ett mycket viktigt instrument i beredningen av olika EU-ärenden och för den demokratiska förankringen kring Sveriges agerande på EU-nivå. Det är därför viktigt att EU-nämnden ges goda förutsättningar för att kunna fatta välgrundade beslut och ge sitt mandat kring hur regeringen ska ställa sig i olika frågor och agera på EU-nivå. En grundläggande förutsättning för att samråden ska fylla sin avsedda funktion är att nämnden tillhandahålls tillräckliga dokument och underlag och att dessa åtminstone motsvarar de dokument som berörd minister utgår från vid samrådet. När så inte sker uppstår en situation där det blir omöjligt för riksdagen att granska och samråda med regeringen inför EU-mötena.

Beträffande den aktuella händelsen har jag i efterhand förstått att det dokument som statsministern citerade ur inte haft någon formell status för vare sig EU eller regeringen. Det har antagligen varit någon form av arbetsdokument. Enligt min uppfattning är det allvarligt och blir något märkligt om ministrar som ska samråda med EU-nämnden använder sig av helt och hållet inofficiella dokument samt att ingen av EU-nämndens ledamöter tillhandahållits dessa dokument.

Med anledning av detta hemställer jag till konstitutionsutskottet att granska statsminister Stefan Löfvens agerande i samband med EU-nämndens sammanträde den 22 april och dess förenlighet med regeringsformens bestämmelser och övrig tillämplig lagstiftning och praxis. Denna begäran omfattar även att konstitutionsutskottet utreder vilket dokument som statsministern citerade ur vid det aktuella sammanträdet samt undersöker dokumentets formella status.

Jens Holm

Jens Holm
Riksdagsledamot
Vänsterpartiet